

KA-2134
Second Year B. A. (Sem. III) Examination
October / November – 2012
Rural Sociology : Paper - VII

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

<p>નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.</p> <p>Name of the Examination : S. Y. B. A. (SEM. 3)</p> <p>Name of the Subject : Rural Sociology : 7</p> <p>Subject Code No. : 2 1 3 4 Section No. (1, 2,.....): Nil</p>	<p>Seat No. : □ □ □ □ □ □</p> <p style="text-align: center;">Student's Signature</p>
--	--

- (૨) બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.
(૩) પ્રશ્ન નં. ૪ અને નં. ૫ ફરજિયાત છે.
(૪) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુએ દર્શાવેલ છે.

૧	ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપો અને તેના અભ્યાસક્ષેત્રને ચર્ચો.	૧૬
	અથવા	
૧	ગ્રામીણ કુટુંબનાં લક્ષણો દર્શાવો અને તેમાં આવેલાં પરિવર્તનોને ચર્ચો.	૧૬
૨	આર્થિક જીવનનો અર્થ આપો અને ગ્રામીણ સમાજમાં તેના સ્વરૂપને સમજાવો.	૧૬
	અથવા	
૨	સ્થળાંતરનો અર્થ સમજાવો અને તેનાં સ્વરૂપ અને પ્રકારોને ચર્ચો.	૧૬
૩	ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે બે)	૧૪
	(૧) ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ	
	(૨) જજમાની વ્યવસ્થાનાં કાર્યો	
	(૩) ગ્રામીણ શ્રમબજાર	
	(૪) ગ્રામીણ-શહેરી સાતત્ય.	

- ૪ નીચેના પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૪
- (૧) 'ગ્રામીણ વિસ્તાર' કોને કહેવાય ?
  - (૨) 'ભૂદાન' ચળવળનો અર્થ આપો.
  - (૩) કન્સ્ટ્રક્ટિવ સોશ્યોલોજી નામનું પુસ્તક ક્યારે રજૂ થયું હતું ?
  - (૪) યંત્ર વિજ્ઞાનનાં સંદર્ભમાં ગ્રામ્ય અને શહેર વચ્ચેના તફાવતો જણાવો.
  - (૫) ગ્રામીણ સમાજમાં જ્ઞાતિના કોઈ પણ ત્રણ લક્ષણો જણાવો.
  - (૬) કુટુંબવાદનો અર્થ આપો.
  - (૭) પીસ-રેટ વર્ક કોને કહેવાય ?
- ૫ નીચેના પ્રશ્નોના વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખો : ૧૦
- (૧) ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્ર એટલે શું ?
    - (૧) ગ્રામીણ સમાજનો અભ્યાસ કરતું શાસ્ત્ર
    - (૨) ગુનાઓનો અભ્યાસ કરતું શાસ્ત્ર
    - (૩) સામાજિક સમસ્યાઓનો અભ્યાસ કરતું શાસ્ત્ર
  - (૨) ગ્રામ સમુદાયનાં લોકોના નિવાસસ્થાનો
    - (૧) ખેત વ્યવસાયને અનુરૂપ હોય છે
    - (૨) જ્ઞાતિને અનુરૂપ હોય છે
    - (૩) કુટુંબના સભ્યોની સંખ્યાને આધારે હોય છે
  - (૩) ગ્રામીણ સમાજના લોકોમાં પરિવર્તન પ્રત્યે
    - (૧) અરૂચિ જોવા મળે છે
    - (૨) રૂચિ જોવા મળે છે
    - (૩) વિરોધ જોવા મળે છે
  - (૪) કુટિર ઉદ્યોગની વિશેષતા છે કે
    - (૧) તેમાં પાવરથી ચાલતાં યંત્રોનો ઉપયોગ થતો નથી
    - (૨) તેમાં પાવરથી ચાલતાં યંત્રોનો ઉપયોગ થાય છે
    - (૩) એક પણ પ્રકારના યંત્રોનો ઉપયોગ થતો નથી
  - (૫) એક હજારથી ઓછી વસ્તીવાળા ગામડાઓ કેટલા છે ?
    - (૧) ૩ લાખ ૮૦ હજારથી વધુ
    - (૨) ૨ લાખ ૫૦ હજારથી ઓછા
    - (૩) બે માંથી એક પણ નહીં

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) Attempt all questions.
(3) Q. No. 4 and No. 5 is compulsory.
(4) Marks of each question are indicated on the right side.

- 1 Give the definition of Rural sociology and discuss its subject matter. 16

OR

- 1 Describe the characteristics of rural family and discuss the changes occurred in it. 16
- 2 Give the meaning of economic life and explain its form in rural society. 16

OR

- 2 Explain the meaning of migration and discuss its nature and types. 16
- 3 Write short notes : (any two) 14
(1) Nature of rural sociology
(2) Function of Jajmani system
(3) Rural labour market
(4) Rural urban continuum.
- 4 Write short answers to the following questions : 14
(1) What is called rural area ?
(2) Give the meaning of 'Bhudan movement'.
(3) When the book named constructive sociology was released?
(4) State the differences between rural and urban with regard to technology.
(5) State any three characteristics of caste in rural society.
(6) Give the meaning of family - ism.
(7) What is called piece-rate work ?

- 5 Write answers to the multiple choice questions : 10
- (1) What is rural sociology ?
    - (1) A study of rural society
    - (2) A study of crime
    - (3) Literature studying social problems.
  - (2) Houses of people of rural community
    - (1) Is favourable to occupation
    - (2) Is favourable to caste
    - (3) According to the number of member's of family
  - (3) People of rural society consider change as
    - (1) liking
    - (2) disliking
    - (3) oppose is found
  - (4) The characteristics of cottage industries is
    - (1) Powered machines are not used in it
    - (2) Powered machines are used in it
    - (3) Neither type of use of machine is found.
  - (5) How many villages are there with population less than one thousand
    - (1) More than three lakh ninety thousand
    - (2) Less than two lakh fifty thousand
-